

בש"פ 7700/19 - מדינת ישראל נגד נודרי קבדזה

בבית המשפט העליון

בש"פ 7700/19

לפני:

כבוד השופט נ' הנדל

המבקשת:

מדינת ישראל

נגד

המשיב:

נודרי קבדזה

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה:

כ"ג בחשון התש"ף (21.11.19)

בשם המבקשת:

עו"ד מריה ציבלין בשם המשיב:

עו"ד שירן גולברי

החלטה

1. מונחת לפניי בקשה ראשונה להארכת מעצר בפיקוח אלקטרוני לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), בתשעים יום או עד למתן הכרעה בתיק העיקרי (ת"פ 36814-12-18, בית המשפט המחוזי בחיפה).

בבקשה מבוקשת הארכת מועד מתאריך 16.10.2019 אך היא הוגשה רק בתאריך 19.11.2019. הדבר נבע מטעות של הפרקליטות שלא הגישה את הבקשה במועד. לענין זה אתייחס בהמשך. תחילה, לרקע הרלוונטי לבקשה.

2. ביום 17.12.2018 הוגש נגד המשיב כתב אישום המייחס לו עבירות של חברות פעילה בארגון פשיעה לפי סעיף 2(א) לחוק המאבק בארגוני הפשיעה, התשס"ג-2003 (להלן: חוק המאבק); סחר בבני אדם במסגרת ארגון פשיעה (ריבוי עבירות) - עבירה לפי סעיף 377א(א)(5) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) וסעיף 3 לחוק המאבק; גרימה לעזיבת המדינה לשם זנות במסגרת ארגון פשיעה (ריבוי עבירות) - עבירה לפי סעיף 376ב(א) לחוק העונשין וסעיף 3 לחוק המאבק; סרסרות במסגרת ארגון פשיעה (ריבוי עבירות) - עבירה לפי סעיף 199(א) לחוק העונשין וסעיף 3 לחוק המאבק; פרסום בדבר שירות זנות של בגיר במסגרת ארגון פשיעה (ריבוי עבירות) - עבירה לפי סעיף 205ג רישא לחוק העונשין וסעיף 3 לחוק המאבק; הלבנת הון - עבירה לפי סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000. על-פי עובדות כתב האישום, המשיב לקח חלק ואף היה מנהל של ארגון שפעל להבאת נשים ממדינות חבר העמים לשם העסקתן בזנות בישראל. המשיב והנאשמים האחרים בפרשה סחרו וסרסרו ב-16 נשים לפחות.

עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה לעצור את המשיב עד תום ההליכים נגדו. הוזמן תסקיר שירות מבחן שהביע את דעתו בדבר רמת מסוכנות גבוהה להישנות התנהגות פורצת גבולות של המשיב. הוצעה חלופת מעצר במסגרת "בית חם", מסגרת טיפולית פרטית (להלן: המוסד). בית המשפט המחוזי דחה את החלופה והורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים, בקבעו כי ישנן ראיות לכאורה לביצוע עבירות פעילות בארגון פשיעה וסחר בבני אדם למטרות זנות, עילת מעצר והיעדר חלופה מתאימה לרבות זו שהוצעה. בעניינו של המשיב התקיימו מספר דיונים נוספים, לרבות בבקשה לעיון חוזר. ביום 7.8.2019 קיבל בית משפט זה את ערר המשיב והורה על מעצרו באיזוק אלקטרוני במוסד (בש"פ 4917/19 פלוני נ' מדינת ישראל, כב' השופט ע' גרוסקופף). בית המשפט ציין את העובדה שחלפו כתשעה חודשים ממועד מעצרו של המשיב ואת ההתקדמות האיטית של התיק.

3. בהחלטתי הקודמת בתיק זה, מיום 21.11.2019, הוריתי על שחרורו של המשיב מהאיזוק האלקטרוני עד למתן החלטה בבקשה להאריך את מעצרו, תוך הותרת תנאי השחרור האחרים בעינם. זאת, משום שמעצרו באיזוק אלקטרוני מאז יום 16.10.2019 היה ללא תוקף משפטי, בהיעדר מתן הארכה על-ידי שופט בבית משפט זה, כמצוות סעיף 62 לחוק המעצרים.

לעניין ההתנהלות של הפרקליטות, כתבתי בהחלטתי שמדובר בכשל כפול, באופן שכל כשל מתייחס לתקופה אחרת - הראשון לתקופה שבין ה-16.10.2019 וה-19.11.2019 (להלן: התקופה הראשונה), והשני לתקופה שבין ה-19.11.2019 וה-21.11.2019 (להלן: התקופה השנייה). בשתי התקופות היה המשיב עצור באיזוק אלקטרוני בהיעדר הסמכה. עוד כתבתי כי ייתכן שהתקופה השנייה, אף שהיא קצרה יותר - אורכה ימים בודדים בלבד, חמורה יותר במובנים מסוימים. זאת משום שבתקופה זו המצב היה ידוע לפרקליטות והיה עליה ליישם את הדין המחייב - הוא שחרור המשיב ממעצר באיזוק אלקטרוני. לעומת זאת, התקופה הראשונה מדאיגה בשל אורכה: המשיב היה מעל 30 יום במעצר מבלי שבית המשפט הורה על כך ונתן את הבסיס החוקי הדרוש לכך. בעבר התייחסתי במספר החלטות לצורך לעקוב אחר ספירת ימי המעצר כדי למנוע שגיאות כגון זו. המדינה הודיעה שהיא מתכוונת להדק את הנהלים. בזמנו הצעתי שבכל פרקליטות מחוז יהיה לפחות עובד אחד שיהיה אחראי על עניין זה. כמובן, יש להבחין בין מעצר של קטין לבין מעצר של בגיר, בין תקופת מעצר מאחורי סורג ובריח לבין תקופת מעצר באיזוק אלקטרוני, ובין תקופה מעורבת של שני סוגי המעצרים, כפי שהיה כאן (ראו בש"פ מדינת ישראל נ' טחימר (3.11.2016)).

4. לעניין הבקשה. ככלל, ישנם שני שיקולים מרכזיים בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים: השיקול הראשון הוא מסוכנותו המוערכת של הנאשם שנובעת ממעשיו לכאורה ומנסיבות רלוונטיות נוספות. שיקול זה מתמקד בחברה ובאינטרס הציבורי. השיקול השני הוא קצב התקדמות המשפט. שיקול זה מתמקד בנאשם, אך גם

האינטרס הציבורי מחייב שנאשם שנהנה מחזקת החפות לא יוחזק במעצר מעבר לנדרש או שלא לצורך. באשר למסוכנות של המשיב - העובדות אכן מגלות עבירות חמורות. לצד זאת, יש לזכור שאין בוחנים את העניין רק לפי כותרת העבירה אלא גם לפי נסיבותיה. מכתב האישום בעניינו עולה שהמשיב מעורב בעבירות באופן שיוצר מסוכנות, כאשר תחילה הוא השתלב בתפקידים שונים בארגון שסחר בנשים למטרות זנות ובהמשך הוא אף היה המנהל של הארגון. באשר לצפי המשפט, נקבעו חמישה מועדים לשמיעת הראיות: 6.1.2020, 15.1.2020, 27.1.2020, 5.2.2020, 12.2.2020. אף שנקבעו מועדים, אין להתעלם מכך שהמועד הראשון הוא בעוד שישה שבועות.

בבואי לשקול את הבקשה יש להדגיש שלושה עניינים: העניין הראשון הוא החלטת חברי כבוד השופט ע' גרוסקופף, שערכה שקלול הכולל של המקרה, לרבות הזמן שבו המשיב היה במעצר מאחורי סורג וברח, וכן הקצב האיטי של ההליך. ההחלטה לקחה בחשבון אפוא שיקולים שרלוונטיים גם לבקשה זו לפי סעיף 62 לחוק המעצרים. מסקנתה המחייבת היא שהנסיבות בכללותן מצדיקות מעצר באיזוק אלקטרוני אך לא מעצר מאחורי סורג וברח.

העניין השני הוא התפתחות הדברים לאחר מתן ההחלטה. דהיינו, המחדל של הפרקליטות. כבר נפסק כי מחדל המשאיר נאשם במעצר שלא על-פי דרישות הדין מהווה שיקול בבקשה להורות על המשך מעצרו של הנאשם, או ליתר דיוק - על מעצרו של הנאשם מחדש, אך הוא לא מביא בהכרח לדחיית בקשה כזו (ראו למשל: בש"פ 2416/11 מדינת ישראל נ' פלוני, פס' 5 (14.4.2011) והפניות שם).

העניין השלישי הוא האינטרס הציבורי. כפי שצוין לעיל, זה השיקול שמלכתחילה מבסס את המעצר על-אף חפותו של הנאשם. המעצר במובן הזה אינו עונש אלא נועד להגן על החברה ועל הסדר הציבורי. דהיינו, על-אף שהנאשם לא הורשע, והוא נהנה מחזקת החפות, הראיות הן בדרגה כזו שעשויה להצדיק מעצר. המחוקק איזן את זה בסעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים שלפיו על בית המשפט לתור אחר חלופת מעצר שפגיעתה בחירותו של הנאשם פחותה, ולהורות על מעצרו רק אם חלופה כזו אינה בנמצא.

עוד יצוין כי בעניינו, באת-כוח המשיב מציעה שהמשיב ימשיך להיות במוסד באותם תנאים אך לא באיזוק אלקטרוני.

5. כפי שעולה מהאמור לעיל, הבקשה על פניה השונים מעוררת מורכבות. ההחלטה שתינתן חייבת להתאים לעת שבה היא ניתנת.

דעתי היא כי על-אף המחדל של הפרקליטות, ועל-אף שהמעצר באיזוק אלקטרוני בוטל למספר ימים בהתאם להחלטת מיום 21.11.2019, לא יהיה נכון לעת זו לשחרר את המשיב מהאיזוק האלקטרוני. לטעמי תוצאה זו מאזנת את השיקולים של זכויות המשיב מצד אחד ושל האינטרס הציבורי מצד שני, הן במישור העקרוני והן במישור המעשי. יצוין כי המשיב נמצא במוסד טיפולי ולא במעצר מאחורי סורג וברח. ההבדל בין שחרור למקום מעין זה כחלופת מעצר לבין מעצר באיזוק אלקטרוני במקום מעין זה הוא בהידוק של מנגנוני האכיפה שמונעים מהמשיב להפר את תנאי השחרור. רוצה לומר - המשמעות של החלטה זו אינה כי הוא יימצא במסגרת אחת ולא אחרת מבחינה מעשית ויומיומית. אין בכך אלא להסביר את השיקולים המנחים אותי בהחלטה זו, מבלי להתעלם מהמשקל הסמלי ואף המעשי, בהיבטים

מסוימים, של מעצר באיזוק אלקטרוני.

אכן, ההחלטה על נסיבותיה וצדדיה אינה קלה ואף אינה מובנת מאליה. אך בבחירה לעת זו בין מעצר באיזוק אלקטרוני במוסד לבין שחרור במוסד, לנוכח מלוא התמונה, האפשרות הראשונה מתאימה יותר.

6. המדינה ביקשה ממני להורות על מעצרו של המשיב למשך תשעים יום מתאריך 16.10.2019. יש קושי בהיעתרות לבקשה זו כי לו הייתי עושה כן, הייתי מצדיק את המחדל של הפרקליטות ואין זה תפקידי במסגרת בקשה זו. תחת זאת, אני סבור כי יש להורות על המשך מעצר ליתרת התקופה של תשעים יום.

ביקשתי מבאי כוח הצדדים להודיע את התקופה המדויקת שהמשיב היה במעצר לפני ששוחרר בהחלטתי מיום 21.11.2019, אך לא הובאה אליי כל הודעה. כך או כך, אערוך חישוב באופן שלא יוותר ספק שהמשך המעצר לא עובר את התקופה של תשעים יום במסגרת החלטה זו.

7. אשר על כן, הנני מורה על המשך מעצרו של המשיב באיזוק אלקטרוני, לצד התנאים הנוספים שנקבעו, למשך 45 ימים נוספים מהיום, 25.11.2019, או עד למתן פסק דין בת"פ 36814-12-18 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המועד המוקדם ביניהם. זאת מכוח סעיף 62 לחוק המעצרים. יובהר כי אם יהיה עיכוב, של יום או יומיים למשל, עד ביצוע ההחלטה, התקופה של 45 ימים נמנית מהיום.

ניתנה היום, כ"ז בחשון התש"ף (25.11.2019).

ש ו פ ט